

POGLED OSNOVNOŠOLCEV V 8. IN 9. RAZREDU NA ENAKOST SPOLOV

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:
Žana Presečnik, 9.a
Nina Sotenšek, 9.a

Mentorica:
Sara Urankar, mag. prof. inkl. ped.

Mestna občina Celje,
Mladi za Celje

Celje, februar 2024

POGLED OSNOVNOŠOLCEV V 8. IN 9. RAZREDU NA ENAKOST SPOLOV

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:
Žana Presečnik, 9.a
Nina Sotenšek, 9.a

Mentorica:
Sara Urankar, mag. prof. inkl. ped.

Mestna občina Celje,
Mladi za Celje

Celje, februar 2024

ZAHVALA

Zahvaljujeva se mentorici, ge. Sari Urankar, prav tako se zahvaljujeva g. Janu Potočniku za podporo, spodbudo in pomoč pri najini raziskovalni nalogi. Hvala tudi vsem anketirancem, učencem 8. in 9. razreda II. OŠ Celje za reševanje najine ankete, ter ge. Alenki Mužar za dano gradivo.

POVZETEK

Enakost spolov je prepričanje, da si vsak zasluži enakopravnost glede svojega spola. Velja za temeljno pravico, ki je pomembna za učni proces, uspehe, znanje ter dosežke med spoloma. Vsi ljudje imamo enake pravice brez izjem.

Namen raziskovalne naloge je bil, da se odkrijejo osnovnošolska mnenja o odnosih med spoloma. Pri raziskovanju nas je zanimalo mnenje anketirancev o odnosih in o zgladitvi nesporazumov med vrstniki. Z anketiranjem smo prišli do odgovorov, ki pa niso bili vsi takšni kot smo pričakovali, zato je bilo nekaj hipotez ovrženih. Predvidevali smo, da bodo anketiranci bolje poznali izraza seksizem in feminizem, vendar je bilo naše predvidevanje napačno.

Raziskava bo v prihodnosti predstavljena učencem devetih in osmih razredov z namenom, da se jih pouči o tej tematiki. Prav tako bodo rezultati in predlogi za izboljšavo podani vodstvu šole. V prihodnosti si želimo v družbi več spoštljivih in sodelovalnih odnosov.

Ključne besede: enakost med spoloma, mladostniki v osnovni šoli, feminizem, seksizem

KAZALO

1	UVOD.....	1
1.1	OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	1
1.2	HIPOTEZE	2
1.3	RAZISKOVALNE METODE	2
2	TEORETIČNI DEL	3
2.1	ENAKOST SPOLOV	3
2.2	FEMINIZEM	4
2.3	SEKSIZEM	5
2.4	POMEN KOMUNIKACIJE IN SODELOVANJA MED SPOLOMA.....	6
3	OSREDJI DEL RAZISKOVALNE NALOGE	7
3.1	PREDSTAVITEV IN UTEMELJITEV REZULTATOV ANKETE.....	7
3.1.1	Spol.....	7
3.1.2	Razred.....	7
3.1.3	Spoštljiv odnos v razredu	8
3.1.4	Enakovreden odnos v razredu.....	8
3.1.5	Pomen izraza feminizem	9
3.1.6	Pomen izraza seksizem.....	9
3.1.7	Uporaba izrazov feminizem in seksizem med učenci.....	10
3.1.8	Pogostost uporabe izraza feminizem	10
3.1.9	Pogostost uporabe izraza seksizem	11
3.1.10	Zaznavanje uporabe izrazov	11
3.1.11	Prejete feministične ali seksistične izjave	12
3.1.12	Počutje ob prejemu negativne izjave glede spola.....	13
3.1.13	Počutje ob podajanju negativne izjave glede nasprotnega spola.....	13
3.1.14	Počutje ob podajanju izjave glede svojega spola	14
3.1.15	Poznavanje predstavnic feminizma.....	14
3.1.16	Poznavanje predstavnikov seksizma	15
3.1.17	Ideje za zgladitev nesporazumov med spoloma	15
4	UGOTOVITVE IN RAZPRAVA.....	17
5	ZAKLJUČEK.....	19
6	VIRI IN LITERATURA.....	20
6.1	LITERATURA	20
6.2	SPLETNI VIRI.....	20

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Spol anketirancev	7
Graf 2: Razred anketirancev	7
Graf 3: Mnenje anketirancev o spoštljivosti odnosov v razredu	8
Graf 4: Mnenje anketirancev o enakovrednosti v razredu.....	8
Graf 5: Poznavanje pomena izraza feminizem	9
Graf 6: Poznavanje pomena izraza seksizem.....	9
Graf 7: Uporaba izrazov feminizem in seksizem med anketiranci	10
Graf 8: Uporaba besede feminizem med anketiranci	10
Graf 9: pogostost uporabe besede seksizem	11

KAZALO TABEL

Tabela 1: Feministične in seksistične izjave, ki so jih prejeli anketiranci	12
Tabela 2: Ideje osnovnošolcev glede zgladitve nesporazumov med spoloma.....	15

1 UVOD

»Feminist je vsak, ki prepozna enakost in polno človečnost žensk in moških. «

(Gloria Steinem)

Za raziskovalno temo sva si izbrali pogled osnovnošolcev na enakost spolov. Ta tema naju je pritegnila saj sva mnenja, da mnogi mladi niso dovolj oziroma na pravilen način ozaveščeni o njej. Še bolj pa naju je k raziskovanju spodbudilo opaženo vedenje in komunikacija najinih vrstnikov glede te teme. Tema se nama zdi pomembna saj naj bi se najstniki pri njej zamislili o njihovem vedenju. Z raziskovalno nalogo želiva spoznati kakšno je mnenje mladostnikov o enakosti spolov. V prihodnosti pa bi si želeli doseči večje medsebojno razumevanje in povezanost spolov med najstniki.

1.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Pri raziskovanju si želimo odkrivati ustreznosti komunikacije in odnosov med najstniki v osnovni šoli glede njihovega spola. Zanima nas kako dojemajo enakost med spoloma, kolikšno je njihovo poznavanje besed feminizem in seksizem, ter kolikšna je njihova uporaba v vsakdanjem življenju. Na podlagi odgovorov prejetih v anketnem vprašalniku smo poskusili poiskati ustrezne rešitve, ki bi lahko okrepile boljše odnose in enakost med spoloma.

1.2 HIPOTEZE

Raziskovalni problem smo oblikovale v obliki 6 hipotez.

Hipoteza 1: Učenci v večini prepoznajo slavne feministične in seksistične predstavnike.

Hipoteza 2: Večini najstnikov v osnovni šoli pomen feminizma in seksizma ni poznan.

Hipoteza 3: Odnosi med spoloma v razredu niso enakovredni in spoštljivi.

Hipoteza 4: Večina učencev, ki poda neprimerno izjavo glede spola, se ob tem počuti močno.

Hipoteza 5: Kadar učenci od vrstnikov prejmejo negativno izjavo glede spola se počutijo slabo.

Hipoteza 6: Učenci v večini ne uporabljajo izrazov feminizem in seksizem.

1.3 RAZISKOVALNE METODE

Pri raziskovanju smo uporabili naslednje metode:

1. *Pregled strokovne literature:*

S pomočjo knjig in spletnih strani, ki jih navajamo kot vir, smo lahko sestavili teoretični del in anketni vprašalnik. Med iskanjem knjig za teoretični del raziskovalne naloge smo našli še nekaj zanimivih in poučnih knjig na temo feminizma in seksizma.

2. *Anketiranje:*

Anketo smo ustvarili v programu Google obrazci. Posredovali smo jo učencem osmega in devetega razreda II. Osnovne šole Celje. Zaradi primanjkovanja odgovorov smo nato izvedli organizirano reševanje ankete v računalniški učilnici na šoli. Pri reševanju smo učencem zagotovili zasebnost. V celoti je bilo rešenih 84 anket.

3. *Obdelava podatkov in interpretacija*

Vse zbrane odgovore smo pregledali, zapisali ter jih analizirali s pomočjo grafov in tabel.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 ENAKOST SPOLOV

Enakost spolov je prepričanje, da si vsak zasluži enakopravnost glede svojega spola, kar je tudi cilj človekovih pravic. Splošne deklaracije človekovih pravic združenih narodov, se tudi prizadevajo pri enačenju plače za enako delo ter enakopravno družbeno obravnavo (Enakost spolov, 2023).

Zagotavljanje enakih pravic moških in žensk se osredotoča predvsem na pravice žensk, ki so se začele razvijati v 19. stoletju. Povezane so bile z zahtevami za materinske vloge. Poseben prelom predstavlja ustanovitev pravice do splava - individualne pravice žensk. Socialne pravice so bile najprej zagotovljene moškim zaradi tega, ker je veljalo, da so moški preskrbovalci družine (zagotavljanje enakih pravic moških in žensk). Boj za enake pravice žensk z moškimi je nujen in predstavlja pogoj za odpravljanje sekundarnosti, slabšega položaja žensk. V družbi se vedno bolj se uresničuje želja po enakih pravicah in to se kaže v enakih možnosti za življenje in delo (Jogan, 1990).

V zakonodaji in ustavi so pravice žensk zapisane, vendar še vedno niso povsem uresničene v realnem življenju. Na primer: Ženske niso v enakem političnem položaju, prav tako pri zaposlitvi in nagrajevanju (Antić Gaber, Rožman, & Selišnik, 2009). Konvencija je neke vrste »listina pravic žensk«, ki opredeljuje določbe Splošne deklaracije o človekovih pravicah in temeljne pakte s strani pravic žensk. Države, ki so to pogodbo podpisale obvezuje naloga, da pripravijo ukrepe in politike za odpravo diskriminacije žensk, sprejmejo zakonodajo, ki zagotavlja ženskam enake pravice in enakost pred zakonom. Namen konvencije je, da se izenačijo pravice spolov in, da ne prihaja do razlik na vseh področjih življenja. Konvencija opozarja na diskriminacijo žensk in kršenje načel enakopravnosti. Diskriminacija žensk pa je prav tako pojem, ki se nahaja v konvenciji in sicer označuje razlikovanje in izključevanje spolov, ki bi storili kaj takega ženskam (Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk).

Stanje (ne)enakosti spolov je danes urejeno in ni več tako pomembno razlikovano kot je bilo nekoč. Enakost spolov velja za temeljno pravico, ki je pomembna za učni proces, uspehe in pa znanje ter dosežke med fanti in dekleti. Spolni stereotipi se še vedno kažejo v družbi in se lahko kažejo tudi pri pouku, na primer: Učitelj pri pouku namenja več pozornosti enemu spolu (Krek & Metljak, 2011).

Vsi otroci imajo enake pravice brez izjem. Nekateri ljudje te pravice kršijo ljudem, ki so drugači kot oni na primer, da so gibalno omejeni, drugačne rase ali drugega spola. Takrat se pridruži še nestrpnost, ki situacijo še poslabša. Držati se je treba načela: »Tam kjer se konča tvoja pravica se začne pravica drugega.« Uradno zapisane pravice pa v življenju žal še niso čisto uresničene, zato je pomembno, da se o pravicah učimo. Če bomo pravice poznali, jih bomo lahko uresničevali in opozarjali na napake. Poznavanje pravic in upoštevanje lahko prispeva k boljšemu medsebojnemu sobivanju, prijazni komunikaciji in spoštovanju različnosti ljudi v družbi (Šatulj, 1995).

2.2 FEMINIZEM

Feminizem je veda, ki preučuje socialne teorije, politična gibanja in morale žensk. Izhaja že iz zgodovine, ko so se ženske začele vključevati v različne stvari. Feminizem je po navadi bolj osredotočen na načrtovanje družine, nasiljem nad ženskami, ter nasploh nasiljem v družini, spolnim nadlegovanjem in spolnim nasiljem. Raziskuje stereotipe in verne kulture (Feminizem, 2023).

Nekateri feminist in feministke se ukvarjajo z prikazovanjem neenakosti med spoloma in spremembami položajev žensk v družbi. Spet drugi pravijo, da je spol temelj in na podlagi tega gradijo teorije za raziskovanje družbenih odnosov. Številni feministi in feministke so danes mnjenja da je feminizem gibanje, ki želi odpraviti meje med socialnimi sloji, verami, rasami ter kulturo. Kljub temu, da se feminizem bori za pravice žensk je deležen veliko napadov, kajti težava feminizma je prevelika obsežnost in različne identifikacije spolov ter bolj kompleksne teme, ki so se začele razvijati že v 20.stoletju in so še vedno aktualne (Prav tam).

V Evropi in Sloveniji so postavljena merila, ki poizkušajo enakovredno zastopati tako moški kot ženski spol. Feministke pa so posameznice, ki imajo vlogo reševanj glede spolne identitete in pozicij žensk v družbi. S svojo pozicijo okolju omogočajo sredstva za pravice. Zaradi krivice v moški oblasti pogosto prihaja do nestrinjanj med spoloma. Pravičnost med spoloma je nedefinirana po državni ureditvi (Prav tam).

Po celem svetu se je pod vplivom feminističnih gibanj prenesel poudarek za enake možnosti v vsakdanjem življenju pri obeh spolih. Samo gibanje pa še ne pomeni, da je to v vsakdanjem

življenju učinkovita strategija za enake pravice. Še vedno je veliko nezadostnih možnosti žensk in pojavlja se ignoriranje pravic žensk od tistih, ki jim morali pomagati (Jogan, 1990).

Feminizem se bolj kot kadarkoli prej širi po svetu in spodbuja globalistično razmišljanje o etiki ter problematikah v različnih okoljih, ki je pomembno za prihodnost sveta (Feminizem, 2023).

2.3 SEKSIZEM

Seksizem je beseda, ki izraža sovraštvo, predsodke in diskriminacijo, ki se lahko kaže na obeh spolih. Seksistično obnašanje izvira iz stereotipov, ki prepričujejo, da so osebe npr. moškega spola boljše od ženskega spola in obratno. Huda oblika seksizma se kaže tudi kot spolno nadlegovanje, posilstvo in ostale oblike spolnega nasilja. Ženske so v družbi deležne več seksizma, kot pa nasprotni spol. To se na primer kaže iz spolnih vlog v stereotipu, z zaničujočimi izjavami na internetu in s tem, da so ženske prikazane kot spolni objekt, kar je tudi najpogostejši stereotip (Seksizem, 2023).

Poznamo dve vrsti seksizma. Sovražen seksizem, ki se kaže kot odprto sovraštvo proti ženskam, in pa Benevolenten, ki se izraža kot subjektivna in pozitivna nagnjenost proti ženskam. Tu mislijo, da so ženske šibke in, da so moški tisti ki potrebujejo skrbeti za ženske in jih varovati (Prav tam).

Pojavlja se na več področjih:

- prepričanje, da si spola nista enakovredna,
- šovinizem,
- sovraštvo,
- stereotipi,
- nezaupanje.

Mediji so največji razlog, da se pojavljajo stereotipi. Kažejo kaj je ženska in kaj moški in njihove vrline ter tisto kar je na obema spoloma privlačno in zaželeno. To tudi spodbuja otroke, ki uporabljajo družbena omrežja k usmerjenem razmišljanju (Prav tam).

Seksizem se pojavlja v vsakdanjem življenju. V današnji svet vsakdanja vprašanja stopa vedno več »moško vprašanje«-ustvarjanje novega očetovstva. Očetje so po tradiciji bili gospodarji oz. so gospodovali ne glede na njihov socialni status. Pomagali so vzdrževati red. Zato se tudi v družini gospoduje drugačen red in glede na to lahko sklepamo, če je družina pod vplivom »moškega vprašanja«-moškega gospodovanja in je v njej veliko žensk bodo drugače izurjene, vzgojene, kot v družini kjer gospoduje ženska (Jogan, 2001).

2.4 POMEN KOMUNIKACIJE IN SODELOVANJA MED SPOLOMA

Komunikacija in vedenja posameznika do drugih sta povezana z njegovim vrednotenjem samega sebe. Asertivnost prikazuje ustrezno pozitivno samopodobo. To vključuje samozavest in besedno samoobrambo s katero ne prizadenemo druge. Tak človek, ki izraža svoje občutke, želje, interese ter vrednote na pravilen način, je asertiven. Zaveda se, da je odgovoren sam zase in za način svojega življenja ampak se hkrati tudi prilagaja čemur se je potrebno (različne situacije, okoliščine). Spoštuje in sprejema potrebe drugih. Težko je biti asertiven, ker včasih izrazimo svoje občutke nestrpno, grobo in v boju za argument (Tacol, Lekić, Konec Juričič, Sedlar Kobe in Roškar, 2019).

To vedenje pripomore k odnosom z drugimi ljudmi, a kljub temu smo si vsi ljudje različni in se različno vedemo in sporazumevamo. Ključ asertivnosti je samozavedanje našega obnašanja. Učenje takega vedenja pripomore pri zavedanju kakšne pravice imamo, samozaupanju. Ko se oseba vede asertivno, se pri tem izraža samozavestno ter odločno, a hkrati upošteva pravice in potrebe drugih. Želi se postaviti zase in sočasno razumeti občutke druge osebe in da tako spoštuje in sprejema (Prav tam).

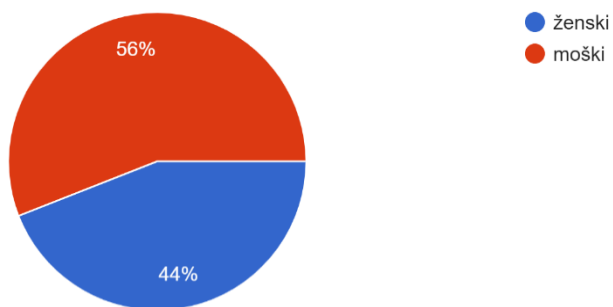
Pri sodelovanju z različnim osebami imamo zaradi različnih razlogov enake cilje. Ti razlogi so lahko nam ali drugim v prid. Pri sodelovanju je ključno, da poleg svojih želja prisluhnemo tudi drugim mnenjem in nismo do njih preveč kritični. Skupaj lahko najdemo kompromis, ki pa je sredina med obema mnenjema. Sodelovati moramo vsi enakomerno in nihče ne sme biti izločen. S sodelovanjem tkemo nove vezi in s tem mladi krepimo svoje sposobnosti empatije, prilagajanja ter poslušanja drugih. V različnih situacijah se naučimo biti spoštljivi do drugih ter sprejemati, da smo si vsi različni. Iz razlik pa izvirajo prav tako nestrinjanja in konflikti. Takrat moramo razvijati sposobnosti reševanja sporov (Prav tam).

3 OSREDJI DEL RAZISKOVALNE NALOGE

3.1 PREDSTAVITEV IN UTEMELJITEV REZULTATOV ANKETE

3.1.1 Spol

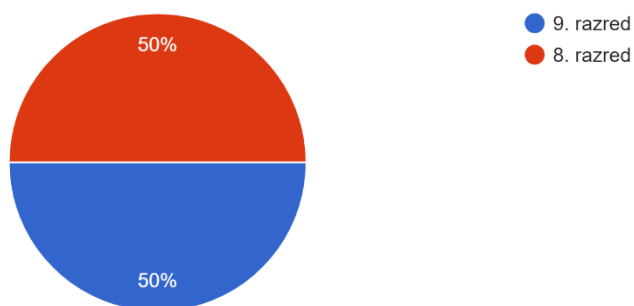
Graf 1: Spol anketirancev

V anketi je sodelovalo nekaj več učencev (56 %), kot učenk (44 %).

3.1.2 Razred

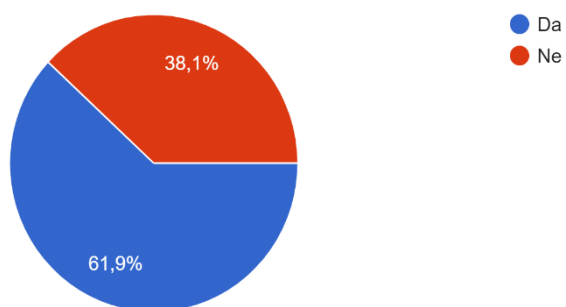
Graf 2: Razred anketirancev

V anketi je sodelovalo enako število deveto in osmošolcev (50 %).

3.1.3 Spoštljiv odnos v razredu

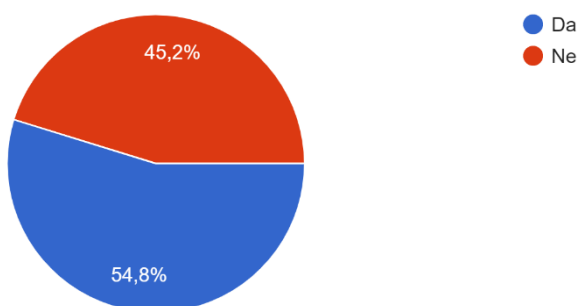
Graf 3: Mnenje anketirancev o spoštljivosti odnosov v razredu

61,9% anketirancev je bilo mnenja, da so odnosi v njihovem razredu spoštljivi, 38,1% anketirancev pa meni, da odnosi v njihovem razredu niso spoštljivi.

3.1.4 Enakovreden odnos v razredu

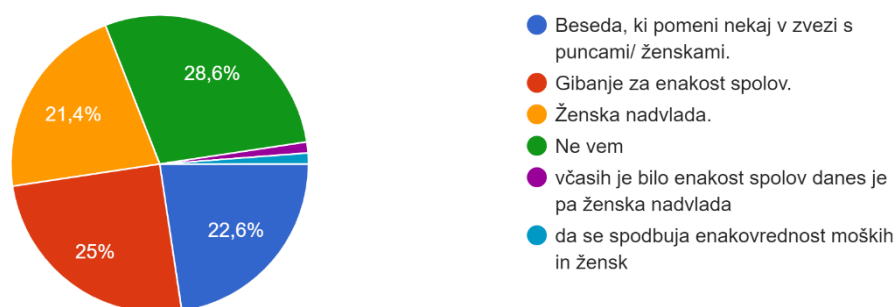
Graf 4: Mnenje anketirancev o enakovrednosti v razredu

54,8% učencev poroča, da so odnosi v razredu enakovredni, 45,2% učencev pravi nasprotno.

3.1.5 Pomen izraza feminizem

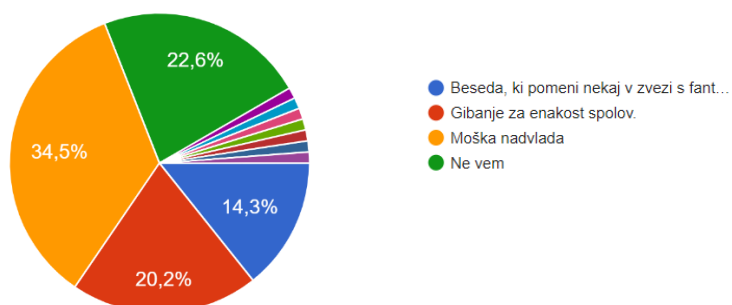
Graf 5: Poznavanje pomena izraza feminizem

Največ učencev, okoli 29 %, ne ve kaj je feminizem. 25 % učencev misli, da je feminizem gibanje za enakost spolov. Podobnega mnenja je tudi učenec, ki je napisal, da je feminizem spodbujanje enakovrednosti moških in žensk. 22,6 % anketirancev je mnenja, da je feminizem beseda, ki pomeni nekaj v zvezi s puncami/ženskami in 21,4 % meni, da gre pri feminizmu za žensko nadvlado. Skupaj z odgovorom, ki ga je nekdo podal pod možnostjo drugo, ki pravi: »Včasih je bilo enakost spolov, danes pa ženska nadvlada«, bi bil ta del večji.

3.1.6 Pomen izraza seksizem

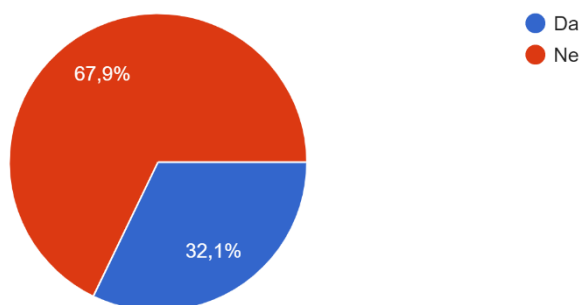
Graf 6: Poznavanje pomena izraza seksizem

34,5 % učencev je mnenja, da beseda seksizem pomeni moško nadvlado. 22,6 % najstnikov v osnovni šoli ne pozna pomena besede seksizem. Seksizem bi kot gibanje za enakost spolov opisalo 20,2 % učencev. 14,3 % anketirancev pa meni, da je beseda nekaj v zvezi s fanti/ moškimi. 8,4 % učencev je v anketi označilo drugo in zapisalo svoje razumevanje besede seksizem. Ti učenci so navedli, da je seksizem izraz za spolno neenakost, spolno diskriminacijo, nespoštljivo ali nesramno obnašanje nad drugim spolom, neenakovrednost spolov, poniževanje drugega spola in delanje razlik med spoloma.

3.1.7 Uporaba izrazov feminizem in seksizem med učenci

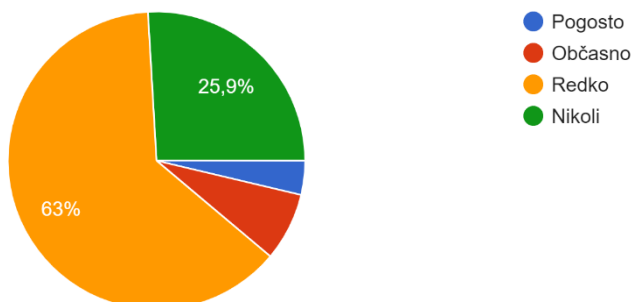
Graf 7: Uporaba izrazov feminizem in seksizem med anketiranci

Besedi feminizem in seksizem ne uporablja 67,9% učencev, ki so rešili anketo. Uporablja pa ju le 32,1% učencev.

3.1.8 Pogostost uporabe izraza feminizem

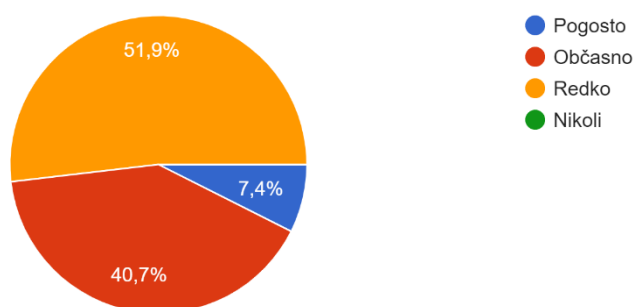
Graf 8: Uporaba besede feminizem med anketiranci

To besedo/ izraz redko uporablja največ anketirancev, ki so na vprašanje 7, odgovorili z da. 25,9 % anketirancev te besede ne uporablja. 2 učenca jo uporabljata občasno in eden učenec pogosto.

3.1.9 Pogostost uporabe izraza seksizem

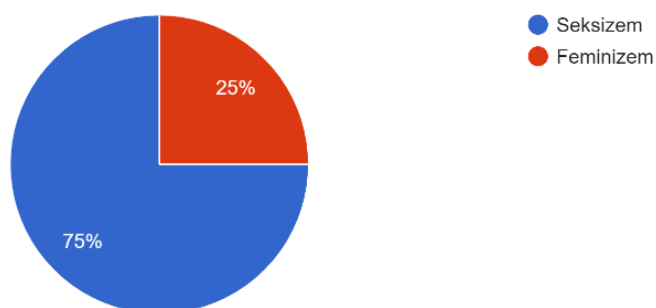
Graf 9: pogostost uporabe besede seksizem

Besedo seksizem učenci, ki so na vprašanje 7 odgovorili z da uporabljajo v večji meri, kot feminizem. 51,9 % anketirancev to besedo uporablja redko. 40,7 % učencev jo uporabi občasno, 2 učenca pa jo uporabljata pogosto.

3.1.10 Zaznavanje uporabe izrazov

Graf 10: zaznavanje izrazov s strani anketirancev

75% anketirancev večkrat zazna besedo seksizem, 25% anketirancev pa večkrat zazna besedo feminizem. S tem se povezujejo tudi rezultati glede uporabe besede izrazov feminizem in seksizem, ki so bili ugotovljeni v prejšnjih dveh rezultatih.

3.1.11 Prejete feministične ali seksistične izjave

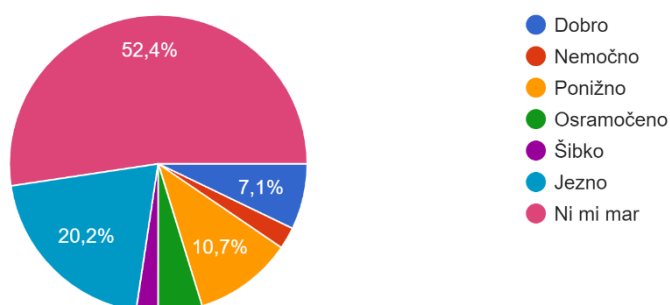
Tabela 1: Feministične in seksistične izjave, ki so jih prejeli anketiranci

Kategorija prejetih izjav	Število odgovorov	Odstotek
Ženske spadajo samo v kuhinjo	22	26,2 %
Nisem prejel/a nobene takšne izjave	15	17,8 %
Ne vem	15	17,8 %
Določen spol je več vreden	12	14,3 %
Ženska mora opravljati gospodinjska dela	9	10,7 %
Tega zaradi svojega spola ne zmoreš	4	4,8 %
Negativni komentarji glede postave	2	2,4 %
Določene igrače so samo za določen spol	2	2,4 %
Fantje bolje vozijo	1	1,2 %
Punce imajo prednost	1	1,2 %
Ženska lahko prva udari moškega	1	1,2 %

Anketa je pokazala, da učenci največkrat prejmejo izjavo povezano z stereotipno žensko vlogo v domačem okolju, kuhanje (26,2 %), ali opravljanje gospodinjskih del (10,7 %). Enak odstotek učencev (17,8 %) še nikoli ni prejelo feministične ali seksistične izjave ali se te med anketo ni spomnilo. 14,3 % učencev je prejelo izjavo, ki postavlja večjo vrednost enega izmed spolov. Nekaj učencev (2,4 %) je izpostavilo negativne komentarje glede postave in uporabo igrač glede na spol. Posamezniki pa so izpostavili tudi prejete izjave glede vožnje, prednosti in odnosa.

3.1.12 Počutje ob prejemu negativne izjave glede spola

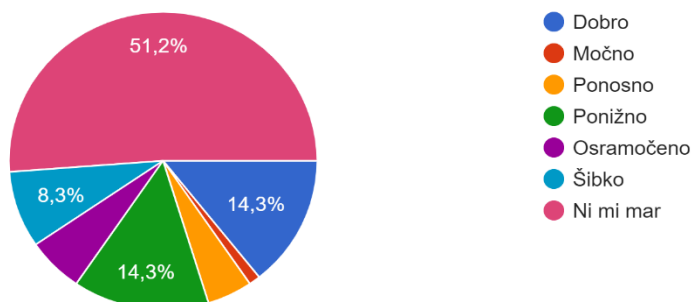
Graf 12: Počutje anketirancev ob prejemu negativne izjave glede svojega spola

52,4% anketirancem ni mar če prejmejo negativno izjavo glede svojega spola, 20,2% anketirancev se počuti ježno, 10,7% anketirancev se počuti ponižano, 7,1% se počuti dobro, 4,8% anketirancev se počuti osramočeno, 2,4% šibko ter 2,4% se počuti nemočno.

3.1.13 Počutje ob podajanju negativne izjave glede nasprotnega spola

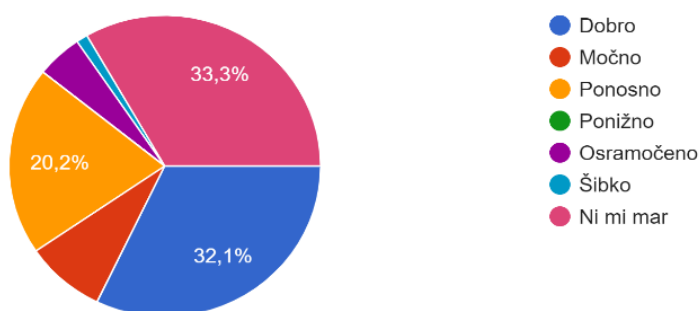
Graf 13: Počutje anketirancev ob podajanju negativne izjave do nasprotnega spola

Rezultati ankete so pokazali, da 51,2% anketirancem ni mar ob podajanju negativne izjave do nasprotnega spola, 14,3% se počutijo ponižno ter dobro, 8,3% anketirancev se počuti šibko, 6% osramočeno, 4,8% ponosno, 1,2% anketirancev pa se počuti močno.

3.1.14 Počutje ob podajanju izjave glede svojega spola

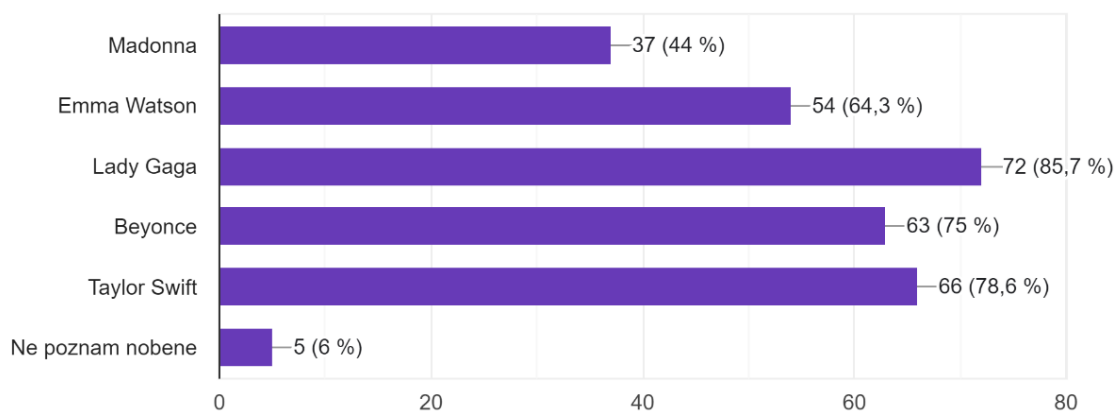
Graf 14: Počutje anketirancev ob podaji izjave glede svojega spola.

33,3% anketirancev ni mar če podajo izjavo glede svojega spola, 32,1% anketirancev se počuti dobro, 20,2% se počuti ponosno, 8,3% se počuti močno, 4,8% osramočeno ter 1,2% anketirancev se počuti šibko.

3.1.15 Poznavanje predstavnic feminizma

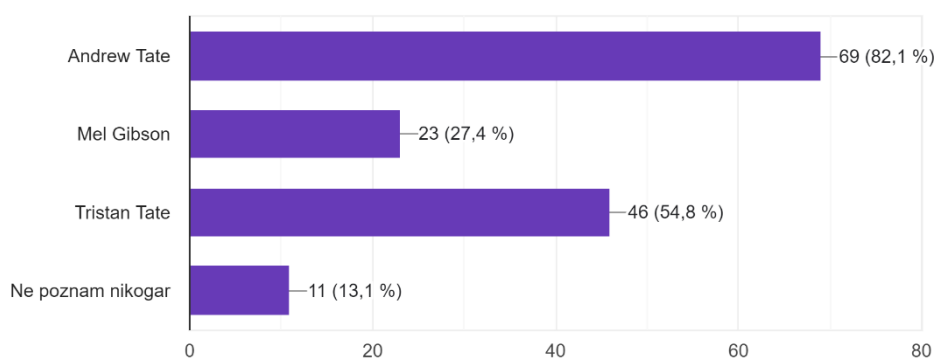
Graf 15: anketirancevo poznavanje feminističnih predstavnic

Rezultati ankete so pokazali, da 85,7% anketirancev pozna Lady Gaga, 78,6% pozna Taylor Swift, 75% anketirancev pozna Beyonce, 64,3% pozna Emma Watson, 44% anketirancev pozna Madonno, 6% anketirancev pa ne pozna nobene feministične predstavnice.

3.1.16 Poznavanje predstavnikov seksizma

Graf 16: Anketirancevo poznavanje seksističnih predstavnikov

Rezultati so pokazali, da 82,1% anketirancev pozna Anrewa Tata, 54,8% anketirancev pozna Tristana Tata, 27,4% anketirancev pozna Mela Gibsona ter 13,1% anketirancev ne pozna nobenega seksističnega predstavnika.

3.1.17 Ideje za zgladitev nesporazumov med spoloma

Tabela 2: Ideje osnovnošolcev glede zgladitve nesporazumov med spoloma

Predlogi	Število odgovorov	Odstotek
Ne vem	19	22,6 %
Spodbujanje/učenje prijazne in spoštljive komunikacije	14	16,6 %
Sprememba družbene ideologije	14	16,6 %
Več pogovora o teh temah, predavanja na to temo	12	14,3 %
Namenske učne ure, ki spodbujajo timsko delo	11	13,1 %
Več druženja med spoloma	7	8,4 %
Sprememba zakona	2	2,4 %
Pomoč pri vzgoji	2	2,4 %
Ločevanje fantov in deklet	2	2,4 %
Širjenje pomena enakosti v medijih	1	1,2 %

22,6% anketirancev ne ve kaj bi lahko zgladilo nesporazume med spoloma, 16,6% anketirancev je mnenja, da bi sprememba družbene ideologije zgladila spore med spoloma, enako število anketirancev pa meni, da bi pomagalo spodbujanje in učenje prijazne komunikacije. 14,3% anketirancev si želi imeti več predavanj na to temo, 13,1% anketirancev meni, da bi pomagale namenske učne ure, ki spodbujajo timsko delo, 8,4% anketirancev je mnenja, da bi pomagalo druženje med spoloma, 2,4% anketirancev je mnenja, da bi pomagala sprememba zakona, 2,4% anketirancev bi uvedlo pomoč pri vzgoji, 2,4% anketirancev bi za rešitev sprejeli ločevanje fantov in deklet, 1,2% anketirancev pa bi zgladilo spore z ozaveščanjem pomena enakosti preko medijev.

4 UGOTOVITVE IN RAZPRAVA

V raziskovalni nalogi smo si za raziskavo področja enakosti med spoloma v osnovni šoli zastavili šest hipotez, ki smo jih preverjali preko spletnega vprašalnika.

Hipoteza 1: Učenci v večini prepoznajo slavne feministične in seksistične predstavnike.

Hipotezo 1 smo preverjali z rezultati, ki jih je pokazala anketa v 15. in 16. vprašanju. Ugotavljamo, da večina osnovnošolcev v 8. in 9. razredu prepozna slavne predstavnike feminizma in seksizma. V največji meri prepoznajo feministično predstavnico Lady Gaga in seksističnega predstavnika Andrewa Tata. Presenetilo pa nas je, da nekaj učencev ni prepoznalo nobenega izmed predstavnikov feminizma in seksizma.

To hipotezo lahko na podlagi rezultatov ankete **potrdimo**.

Hipoteza 2: Večini najstnikov v osnovni šoli pomen feminizma in seksizma ni poznan.

Hipotezo 2 smo preverjali z rezultati, ki jih je pokazala anketa v 5. in 6. vprašanju. Ugotovili smo, da večini osnovnošolcev 8. in 9. razreda izraz feminizem ni najbolj poznan, večina od teh jih ve, da je povezan z ženskami. Pomen izraz seksizem med osnovnošolci sicer malo bolj poznan, se pa pojavlja napačno in različno razumevanje.

Hipotezo 2 lahko na podlagi teh rezultatov **potrdimo**.

Hipoteza 3: Odnosi med spoloma v razredu niso enakovredni in spoštljivi.

3. hipotezo smo preverjali z rezultati, ki jih je anketa pokazala v 3. in 4. vprašanju. Večji del anketirancev je odgovoril, da so odnosi med fanti in dekleti spoštljivi. Podobno se je pokazalo tudi pri vprašanju o enakovrednosti, kjer je bila razlika med odgovoroma sicer manjša.

Hipotezo lahko na podlagi teh rezultatov **ovržemo**.

Hipoteza 4: Večina učencev, ki poda negativno izjavo glede spola, se ob tem počuti močno.

Hipotezo 4 smo preverjali z rezultati, ki jih je anketa podala v 14. vprašanju. Naša hipoteza je bila napačna saj je večina učencev odgovorila, da jim ni mar če podajo negativno izjavo glede spola. Ugotovili smo, da se samo en učenec počuti močno.

Hipotezo lahko na podlagi teh rezultatov **ovržemo**.

Hipoteza 5: Kadar osnovnošolci od vrstnikov prejmejo negativno izjavo glede spola se večinoma počutijo slabo.

To hipotezo smo preverjali z rezultati ankete pri vprašanju 12. Naša pričakovanja so bila napačna, saj malo več kot polovici učencev ob prejemu negativne izjave glede spola ni mar. Ostali pa ob tem občutijo negativna čustva kot so jeza, ponižanje, sram in nemoč.

Hipotezo lahko na podlagi odgovorov učencev **ovržemo**.

Hipoteza 6: Učenci v večini ne uporabljajo izrazov feminizem in seksizem.

Zadnjo hipotezo smo preverjali z rezultati ankete pri vprašanju 7. Naša pričakovanja so bila pravilna saj je večina anketirancev odgovorila, da teh izrazov neposredno v vsakdanjem življenju ne uporablja.

Hipotezo lahko na podlagi teh rezultatov **potrdimo**.

5 ZAKLJUČEK

Z raziskavo smo spoznali, da večina anketirancev ne pozna pomena feminizma in seksizma, kar nas je presenetilo, saj smo bili mnenja, da glede na podane seksistične in feministične izjave s strani mnogih najstnikov v vsakdanjem življenju poznajo točen pomen obeh izrazov. Anketiranci so v anketi podali več različnih in zanimivih idej za spremembo in izboljšanje medsebojnih odnosov in najbolj nam je bilo všeč mnenje, da bi bilo skupinsko delo eden izmed faktorjev, ki bi najbolj pripomogel k izboljšanju odnosov med spoloma. Raziskovalno nalogo bi na drugačen način lahko izvedli še tako, da bi se dobili s strokovnjaki na tem področju in predebatirali te teme. V prihodnosti bi na podlagi naše raziskovalne naloge lahko raziskovali spremembo odnosov in jo primerjali z odnosi danes, saj se okolje neprestano spreminja in ljudje z njim.

Raziskovalna naloga bo predstavljena učencem 8. in 9. razreda II. osnovne šole Celje z namenom, da bi spoznali pomembnost enakosti med spoloma, feminizem in seksizem ter jih spodbudili k arektivni komunikaciji in sodelovanju. Prav tako pa bomo pridobljene informacije in predloge s strani anketirancev predali vodstvu šole in jim predlagali kaj bi se dalo urediti na področju nesoglasij med spoloma v našem šolskem okolju. Predlagamo, da bi se lahko posnel šolski podcast na temo enakosti spolov, ki bi ga na šolski spletni strani poslušali tako učenci, kot vsi ostali. K debati bi povabili različne sogovornike, ki bi izrazili svoj pogled na to temo. Lahko bi izvedli akcijo s tistimi, ki radi ustvarjajo in sicer, da bi naslikali različne plakate na temo enakost spolov, ki bi jih nato obesili po šoli z namenom, da bi učence spodbujali k razmišljanju. Predlagamo, da bi lahko organizirali tematski dan dejavnosti, kjer bi naredili mešane skupine fantov in deklet. Skupine bi dobile različne naloge oz. izzive, ki bi jih morali reševati skupaj. Tako bi tvorili boljšo povezanost med spoloma in spodbujali timsko delo. Za tiste, ki so zainteresirani na tem področju bi lahko naredili tečaj oz. debatni krožek, kjer bi debatirali o tej temi.

Želeli bi, da se v prihodnosti spremenijo odnosi med spoloma, da bi bili bolj povezani, se več družili in se med seboj spoštovali.

6 VIRI IN LITERATURA

6.1 LITERATURA

- Antić Gaber, M., Rožman, S., & Selišnik, I. (2009). Zagotavljanje enakih pravic moških in žensk. (V. Tašner, Ured.) *Brez spopada: kultur, spolov, generacij*, 129 - 143.
- Jogan, M. (1990). *Družbena konstrukcija hierarhije med spoloma*. Ljubljana: Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo.
- Jogan, M. (2001). *Seksizem v vsakdanjem življenju*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Krek, J., & Metljak, M. (Ured.). (2011). *Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Šatulj, A. (1995). *Konvencija o otrokovih pravicah*. Koce: Založništvo Koce.
- Tacol, A., Lekić, K., Konec Juričič, N., Sedlar Kobe, N., & Roškar, S. (2019). *Priročnik za preventivno delo z mladostniki: Zorenje skozi To sem jaz*. Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje.

6.2 SPLETNI VIRI

- Enakost spolov*. (2023). Pridobljeno 22. februar 2024 iz Wikipedija:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Enakost_spolov#
- Feminizem*. (2023). Pridobljeno 21. februar 2024 iz Wikipedia:
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Feminizem>
- Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk*. (brez datuma). Pridobljeno 20. februar 2024 iz Varuh človekovih pravic Republike Slovenije: <https://www.varuh-rs.si/pravni-temelji-cp/ozn-organizacija-zdruzenih-narodov/konvencija-o-odpravi-vseh-oblik->
- Seksizem*. (2023). Pridobljeno 21. februar 2024 iz Wikipedija:
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Seksizem>

PRILOGA: anketni vprašalnik

ANKETA: POGLED UČENCEV ZAKLJUČNIH RAZREDOV OSNOVNE ŠOLE NA ENAKOST SPOLOV

Pozdravljeni!

Sva Nina Sotenšek in Žana Presečnik, učenki II. Osnovne šole Celje. Pripravljava raziskovalno nalogo z naslovom: POGLED UČENCEV ZAKLJUČNIH RAZREDOV OSNOVNE ŠOLE NA ENAKOST SPOLOV.

Namen najine raziskave je, da ugotoviva kakšni so odnosi med spoloma v različni starosti in šolah. Ugotoviti želiva, kako dobro poznajo izraze gibanj seksizem in feminizem, kako, kdaj ter zakaj jih uporabljajo.

Vaše sodelovanje v raziskavi je za raziskavo ključno, saj le z vašimi odgovori lahko dobiva vpogled osnovnošolcev 8. in 9. razredu na enakost spolov.

Anketa je anonimna, podatki bodo obdelani na način, da identiteta posameznika ne bo razvidna. Uporabljena bo za raziskovalne namene.

Za čas in pripravljenost se vam lepo zahvaljujemo.

1. Spol
 - ženski
 - moški
2. Razred
 - 9. razred
 - 8. razred

Spoštljivi odnosi

3. Meniš, da so odnosi v vašem razredu med fanti in dekleti spoštljivi?
 - Da.
 - Ne.
4. Meniš, da so odnosi v vašem razredu med fanti in dekleti enakovredni?
 - Da.
 - Ne.

Feminizem in seksizem

5. Kaj je po tvojem mnenju *feminizem*?
 - a) Beseda, ki pomeni nekaj v zvezi s puncami/ ženskami.
 - b) Gibanje za enakost spolov.
 - c) Ženska nadvlada.
 - d) Ne vem.
 - e) Drugo: _____

6. Kaj je po tvojem mnenju *seksizem*?
- a) Beseda, ki pomeni nekaj v zvezi s fanti/moškiimi.
 - b) Gibanje za enakost spolov.
 - c) Moška nadvlada.
 - d) Ne vem.
 - e) Drugo: _____

7. Ali tudi ti kdaj uporabljaš izraza *feminizem in seksizem*?

- Da.
- Ne.

Uporaba izrazov *feminizem in seksizem*.

Če si na vprašanje 7. odgovoril z da, odgovori na naslednji dve vprašanji.

8. Kako pogosto uporabljaš besedo *feminizem*?

- a) Pogosto.
- b) Občasno.
- c) Redko.
- d) Nikoli.

9. Kako pogosto uporabljaš besedo *seksizem*?

- a) Pogosto.
- b) Občasno.
- c) Redko.
- d) Nikoli.

Izjave glede spola

10. Katero besedo večkrat slišiš?

- Feminizem.
- Seksizem.

11. Katera je najbolj seksistična ali feministična izjava, ki si jo prejel/a?

(npr. seksistična izjava: Ženske so samo za v kuhinjo. Npr. feministična izjava, kot odgovor na seksistično izjavo: Če ženske ne bi poskrbele za hrano, bi si jo morali pripraviti sami).

12. Kako se počutiš, ko prejmeš negativno izjavo glede svojega spola?

- a) Dobro.
- b) Nemočno.
- c) Ponižno.
- d) Osramočeno.
- e) Šibko.
- f) Jezno
- g) Ni mi mar.

13. Kako se počutiš, ko podaš negativno izjavo glede nasprotnega spola?

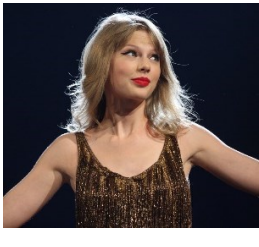
- a) Dobro.
- b) Močno.
- c) Ponosno.
- d) Ponižno.
- e) Osramočeno.
- f) Šibko.
- g) Ni mi mar.

14. Kako se počutiš, ko podaš izjavo glede svojega spola?

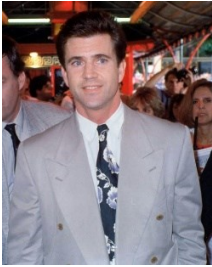
- a) Dobro.
- b) Močno.
- c) Ponosno.
- d) Ponižno.
- e) Osramočeno.
- f) Šibko.
- g) Ni mi mar.

Poznavanje predstavnic feminizma in predstavnikov seksizma

15. Označi tiste feministične predstavnice, ki so ti znane.

Madonna	Emma Watson	Lady Gaga	Beyonce	Taylor Swift	Ne poznam nobene
					

16. Označi tiste predstavnike seksizma, ki so ti znani.

Andrew Tate	Mel Gibson	Tristan Tate	Ne poznam nikogar
			

Ideja za zgladitev nesporazumov med spoli

17. Kaj bi po tvojem mnenju izboljšalo razumevanje in komunikacijo med spoloma?
Predlagaj idejo za zgladitev nesporazumov med spoloma.

Za čas in izpolnjevanje ankete se vam iskreno zahvaljujemo.